

Asia: VN/7050/2023

Luonnos valtakunnalliseksi nuorisotyön ja -politiikan ohjelmaksi (VANUPO) 2024-2027

Lausunnonantajan lausunto

Hallituksen nuorisopoliittiset tavoitteet ja toimenpiteet; Kori 1: Jokaiselle nuorelle polku eteenpäin

Korin 1 ensimmäinen tavoite on Nuori voi hyvin koulussa ja oppilaitoksessa. Koulumatkat ovat tärkeä osa

koulupäiviä ja niillä on merkitystä nuorten hyvinvointiin. Liikenneturva ehdottaa, että myös koulumatkat

huomioidaan ohjelmassa esimerkiksi seuraavasti: ”Edistetään turvallisia koulumatkoja toteuttamalla säännöllistä liikennekasvatusta sekä perusopetuksessa että toisella asteella ja tekemällä yhteistyötä nuorten lähiaikuisten kanssa”.

Hallituksen nuorisopoliittiset tavoitteet ja toimenpiteet; Kori 2: Monipuolista tietoa ja välineitä nuorten mielen hyvinvoinnin tukemiseen

Kiitämme, että korissa 2 on nostettu keskiöön nuorten mielen hyvinvointi, sillä se on merkittävä tekijä

nuorten liikenteessä tapahtuvien henkilövahinkojen ehkäisyssä. Onnettomuustietoinstituutin (OTI)

nuorisoraportin (2021) mukaan nuorten kuljettajien riskikäyttäytymiseen liikenteessä liittyi usein laajemmin

vaikea elämäntilanne ja terveydentilan haasteet kuten esimerkiksi mielenterveysongelmat.

Onnettomuustutkijalautakunnat esittävät yhtenä onnettomuuksia ennalta ehkäisevänä keinona nuorten

mielenterveyspalveluiden kehittämistä. Käytännössä tämä tarkoittaisi esimerkiksi nuorten ohjaamista

mielenterveyttä tukevaan hoitoon sekä hoidon ja kuntoutuksen kehittämistä. Oikea-aikainen pääsy

laadukkaisiin mielenterveyspalveluihin lisää nuorten itsensä lisäksi muiden tiellä liikkujien turvallisuutta.

Hallituksen nuorisopoliittiset tavoitteet ja toimenpiteet; Kori 3: Nuorten hyvinvointia tuetaan osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja turvallisuutta vahvistamalla

Korissa 3 huomioidaan nuorten turvallisuus tavoitteessa 7 Nuorten turvallisuuden tunne ja turvallisuus

vahvistuvat. Kiitämme, että Ankkuritoiminnan kehittäminen on kirjattu yhdeksi toimenpiteeksi.

Liikenneturva ehdottaa, että tavoitteen 7 alle lisätään seuraava kirjaus: ”Nuorten liikenneturvallisuutta

parannetaan vahvistamalla tavoitteellista ja pitkäjänteistä liikennekasvatusta peruskoulussa sekä erityisesti

toisen asteen oppilaitoksissa.”

Lisäksi kiitämme, että korissa kolme on myös huomioitu nuorten osallisuus etenkin valtionhallinnon tasolla. Ohjelmassa todetaan, että ”Noin 40 prosentilla oppilaista fyysinen toimintakyky on tasolla, joka vaikeuttaa

arjessa jaksamista”. Kävelyn ja pyöräilyn lisääminen on yksi ratkaisu tähän. Se kuitenkin edellyttää, että

omin voimin liikkuminen on turvallista. Meidän on tärkeää kuulla nuorten näkökulmaa liikennejärjestelmän

suunnittelussa. Liikenneturva ehdottaa, että tavoitteessa 6 ”Nuorten osallistumis- ja

vaikuttamismahdollisuudet yhteiskunnalliseen keskusteluun ja päätöksentekoon vahvistuvat” lisätään myös

nuorten osallistuminen liikennesektorin päätöksentekoon.

Nuorisotyön ja –toiminnan tukemisen linjaukset

-

Painopisteet nuorisovaltuustojen ja nuorisoyhteisöjen toiminnan tukemiseksi

-

Suomen kansalliset tavoitteet nuorisovaltuustojen ja nuorisoyhteisöjen toiminnalle

-

Muita näkemyksiä ohjelmasta

Liikenneturvan lausunto luonnoksesta

valtakunnalliseksi nuorisotyön ja -politiikan

ohjelmaksi 2024-2027

Hallitus on hallitusohjelmassa asettanut liikenneturvallisuuden parantamisen tavoitteeksi, ettei Suomessa

tapahdu liikennekuolemia vuonna 2050. Tämä kirjaus on linjassa kansainvälisen liikenteen nollavisiotavoitteen kanssa, jonka mukaan kenenkään ei pitäisi kuolla tai loukkaantua vakavasti liikenteessä. Jotta tähän tavoitteeseen päästään on toimittava nyt.

Vuosittain Suomen tieliikenteessä menehtyy keskimäärin yhä 40 ja loukkaantuu yli 1 100 nuorta 15-24-

vuotiasta. Nuorten kuljettajien kuolemanriski on muuta väestöä suurempi. Meillä ei ole varaa menettää

yhtäkään nuorta liikenteessä. Edistämällä nuorten hyvinvointia ja terveyttä ja vähentämällä eriarvoisuutta

vahvistetaan myös liikenneturvallisuutta.

Liikenne on osa jokaisen nuoren elämää. Nuoruuteen kuuluvat suuret elämänmuutokset ja itsenäistyminen.

Nuoret alkavat kantaa liikenteessä entistä enemmän vastuuta omasta ja muiden tielläliikkujien turvallisuudesta, oli kyse sitten moottoriajoneuvon kuljettamisesta tai omin voimin liikkumisesta.

Liikenneturvan mielestä on tärkeää, että laajasti nuorten terveyteen ja turvallisuuteen vaikuttava liikenneturvallisuus tulee huomioiduksi ja mainitaan valtakunnallisessa nuorisotyön ja -politiikan ohjelmassa.

Helsingissä 26.1.2024

Hanna Rutila

Suunnittelija, Liikenneturva

Rutilla Hanna
Liikenneturva